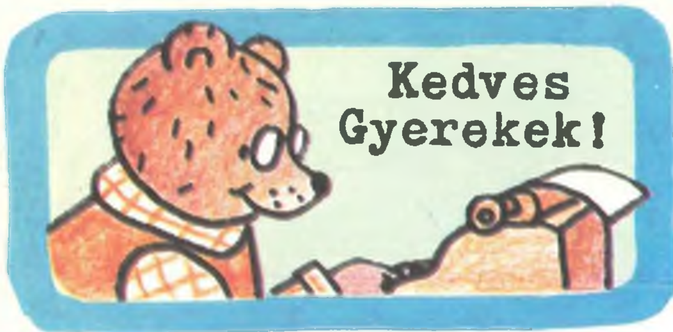

MEGYEI KÖNYVTÁR
KAPOSVÁR

DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR

1984. AUGUSZTUS

ÁRA: 6,50 Ft

Kókai Anita verses üdvözletet küldött a nyaralásból. Így hangzik:

Balatonon nyaraltunk,
A vízben jót úszkáltunk,
Mindig szép volt az idő,
Gondoltunk rád, Dörmögő!

Köszönöm Anitának a verset, és köszönöm a figyelmet mindenkinek, aki képeslapot, levelet írt, vagy rajzban osztotta meg velünk a vakáció örömeit! Ezen a nyáron sokan bizonyították, hogy még rossz időben is lehet derűs a kedvük. A decsi óvodásoknak például tengeri kalandban volt részük az óvoda udvarán.

Azt mondjátok, nem lehet tenger az udvaron? Figyeljetek csak! Ezt írják:

„Egy verőfényes, nyári délelőtt az udvarra mentünk játszani. Valami új játékra kerekedett kedvünk. Ültünk a padon, és törtük a fejünket... Egyikünknek az jutott eszébe, hogy építsünk hajót és szálljunk tengerre! Mindjárt hozzá is kezdtünk a hajó építéséhez, és hamarosan elkészült színes kockahajónk. Seprűnyél lett a hajóárbóc, lepedő a vitorla. Friss szél támadt, és mi útra keltünk...

Alig távolodtunk el a parttól, óriási viharba keveredtünk. Szél tépte a vitorlát, hánykolódott a hajónk, de szerencsésen átvészeltük a vihart. Az elcsendesült vízben egyszercsak felfigyeltünk egy bálnára. Körözött a hajónk körül, mintha kérni akart volna valamit. Aztán elindult előre, és mi követtük. Nem tévedtünk, a segítségünket várta; fogságba esett kicsinyét kellett kiszabadítanunk. Kötélhágcsón leereszkedtünk a vízbe, és megmentettük a kisbálnát.

Júniusi számunk rejtvényeinek helyes megfejtése:

A gólyának nem jutott vacsora. A legtöbben békát rajzoltatok, de volt, aki halat adott a gólyának vacsorára. Mindkét megoldás jó.

A kanna szó az Anna nevet rejti magában.

Szerencsés nyerteseink:

Bácsi Boglárka, Bánó Katalin, Gergely Gyula és Éva, Horváth Judit, Nyerges Hédi, Paveszka Dóra, Révész Róbert, Sass László, Szabó Sebestyén és Gabi, Tornó Zsuzsa, Zárda Péter, Budapest — *Balogh Sándor,* Hatvan — *Dörnyei Zsófia,* Sajószentpéter — *Ecsődi Richárd,* Boglárlelle — *Fekete Hajnalka,* Veszprém — *Fekete Tomi,* Petőfibánya — *Komáromi Mónika,* Háromhuta — *Korsós Margit,* Bag — *Kovács Brigitta,* Balatonfüred — *Kovács Elvira,* Heves — *Matolcsi Péter,* Székesfehérvár — *Móró Emese,* Debrecen — *Nagy Tünde,* Balmazújváros — *Szabó Anita,* Tápiószele — *Szalay Dalma,* Sopron — *Sziliczi János,* Somogyszentpál — *Trampler Beáta,* Csákberény — *Túri Szilvia,* Medgyesegyháza — *Ujhelyi Adrienn,* Tiszavasvári — *Zagyva Enikő,* Berettyóújfalu.

Anya és fia hálásan intett búcsút, mi pedig hazaindultunk. Kikötöttünk és nekiláttunk a hajóbontásnak, mert közeledett az ebédidő, s nagyon megéheztünk a hosszú úton. Délutáni álmunkban folytattuk utunkat csodás kockahajónkkal."

Köszönjük a szép rajzokat! Képzeletben mi is veletek ringatóztunk! Szeretettel ölel mindnyájatokat:

Dörmögő Dömötör

MEGSÚGOM, hogy a következő szám mellékletén két öltöztető baba lesz, egy fiú és egy lány. Különféle ruhákat és játékokat készíthettek nekik.

MADÁR ESZTER rajzai

AUGUSZTUS

Kosárszám terem a kertekben az őszibarack, a szőlő; hegyekben áll a dinnyeföldek szélén és a piacon a dinnye. Gondolkoztál már azon, hol terem a kenyér?

Szántóföldön lengedez a búzakalász: érett búzaszemeket ringat. A learatott búzát lisztté őrlik; abból süt ropogós kenyeret a pék. Ilyenkor már új lisztből sütik a kenyeret. Augusztus 20. az új kenyér ünnepe

KANIZSA JÓZSEF:

Sej, haj, búzaszár

Sej, haj, búzaszár,
búzaszár,
milyen leányt
ringattál,
ringattál?

Aranyszeme,
mint a Nap
haja, mint a
sugarak.

Sej, haj, búzaszár,
búzaszár,
engem is ott
ringassál,
ringassál!

OSVÁT ERZSÉBET:

A hét ügyes tapsifüles

*Gyalogösvény,
patakpart.
A hét nyuszi
hova tart?*

*Versenyre kel
mind a hét.
Bajnoki cím
lesz a tét.*

*Megkapja
a legjobb futó,
legfürgébben
futni tudó.*

*A kis nyulak
ó, be szépek!
Szürkék, tarkák,
hófehérek.
Gyors a lába
mind a hétnek.*

*Figyelik fák,
füvek őket,
tengelicék,
barna őzek.
Bámulja hat
vörösbegy,
hangyák közül
nem is egy!*

*Lesik, melyik
lesz a bajnok,
melyik kapja
a sok tapsot.*

*Futóverseny
a javából!
A cél sincs már
messze, távol.*

*Ekkor bukkan
fel egy ember,
mint a sas,
oly éles szemmel.
Vállán puska,
zsákmányra les. —
No, hét nyuszi,
hű, most mi lesz?!*

*Felneszelnek
ám a nyulak.
Hol lelhetnek
egérutat?
És egy röpke
pillanat —
hét nyúl,
hétfelé szalad.*

*Így maradt a
vadász hoppon —
és egyszerre
száz fán, bokron*

felzengett a
madárének,
madárének,
örömének.

Megszólalt a
róka, farkas,
mackó, mókus,
őz, a szarvas:

— Lám, lám, a hét
tapsifüles
milyen fürge,
milyen ügyes!

Megérdemli
mind a tapsot.
Éljen a hét
futóbajnok!

SÓTI KLÁRA rajza

SÓTI KLÁRA rajza

WIERA BADALSKA:

Mit tudnak a kiscsirkék?

— Ágikám, locsold meg kérlek a virágokat! — mondja kislányának a Mama.

Ági kiszalad az udvarra, de mintha nem is hallaná a Mamát.

A ház előtt egy kecske ugrál.

— Én magasabbra tudok ám ugrani! — dicsekszik Ági, és nagyokat ugrik. A kecske bólogat, lengedezik a szakálla.

Éppen arra sétál csibéivel tyúkanyó. Ko-ko-ko! — hívogatja őket, ha túl messzire kalandoznak. Ilyenkor a csibék hanyatt-homlok szaladnak vissza az anyjukhoz. Némelyik majd felbukik a nagy igyekezetben.

— Kis csöppségek vagytok! Még semmit sem tudtok! — nevet rajtuk Ági.

— Valamit mégis jobban tudnak nálad! — mekegi a kecske.

— Ugyan micsodát?

— Odafigyelni arra, amit az anyjuk mond!

Ági ránéz a csirkékre, és szalad a házba.

— Mama, meglocsolom a kertet! — kiáltja messziről.

A kecske elégedetten néz utána. — Milyen remekül fut! — gondolja. — Talán még nálam is gyorsabban!

Fordította: DABI ISTVÁN

TÖKMAG — CIRKUSZ

Írta és rajzolta: Marék Veronika

Tökmag cirkuszban volt.
Kata, a testvére beteg lett, így hát otthon maradt.
– Milyen volt a cirkusz? Mesélj el mindent! – kérte izgatottan Kata, amikor Tökmag hazaérkezett.

Tökmag arra gondolt, egyszerűbb, ha eljátssza Katának, amit látott.
Nem nehéz az egész.
– Íme, a zsonglőr! – jelentette be.

Öt golyóval kezdett labdázni egyszerre, de a golyók sorra lepotyogtak a földre...

– Íme az oroszlánszelídítő! – mondta Tökmag, de hiába...
A cica nem akart oroszlánt játszani.
Inkább leült, és mosakodni kezdett.

– Íme, a kötéltáncos! – mondta Tökmag, és addig billegett a szőnyeg szélén, amig el nem esett.

Kata egyre szomorúbb lett. – Olyan unalmas ez a Tökmag-cirkusz! Ne is játszd tovább!

– Várj – mondta Tökmag –, most jön a bohóc!

A kalapos bohóc végre tetszett Katának. Nevetett, tapsolt.

Tökmag fáradtan hajolt meg. Arra gondolt, milyen nehéz lehet igazi cirkuszban játszani.

Nézni sokkal egyszerűbb.

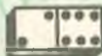
HORGAS BÉLA:

Sétikáló és Zöldömböldöm

Sétikáló, az ernyős és kulcsos tündér (vagy boszorkány), akinek egyik füle sós, a másik paprikás, természetesen sétikálni szeretett a legjobban a világon, és akár hó hullott, akár nap sütött, erre mindig volt ideje. Nyáron persze többet sétált, de ez igazán érthető, mert bármilyen pompás is a ropogó hóban lépdelni, azért a zöld fűben még annál is jobb — mezítláb pedig a legeslegjobb.

Történt egyszer nyáron, a toronymagas házakon is túl, fás és füves domboldalon, hogy Sétikáló mezítlábas lábait rakosgatta a magas fűben. Sütött a nap, gyengéden fújdogált a szél és Sétikáló azon tűnődött éppen, hogy a fűszálak csiklandozzák finomabban a talpát, vagy a szél szálai a nyakát, mikor különös dörmögés ütötte meg a fülét. A mi kis tündérünk (vagy boszorkányunk) megállt és jó nagyra kerekítette a fülét, hogy megértse a hangokat, ha ugyan van bennük érteni való. Volt. Nem sok, az igaz, de a jó nagyra kikerekített fülben ez a kevés is megmaradt és ilyenformán hangzott:

— Hej azt a, hű azt a . . . Hőköm adta, szedte-

vette teremtette... Na, most aztán... Hej, mégegyszer... Engeded el! Te! Adod vissza! Te!... Jaj, te rusnya...

Sétikáló kíváncsian pillantgatott körbe-körbe, de nem látott senkit. Márpedig, gondolta, van itt valaki, méghozzá nem is egy, hanem kettő, és az egyik azt mondja a másiknak, hogy „rusnya". Mi az, hogy rusnya?

Sétikáló fejében villámgyorsan száguldottak a gondolatok, de még most sem látta sem a beszélőt, sem a másikat, ezért aztán jó hangosan megszólalt:

— Van itt valaki?!

A válasz nem késett sokáig:

— Nem látsz a szemedtől?... Még hogy valaki... Zöldömböldöm áll előtted, te!

Sétikáló úgy érezte, mintha a fű és a szél mellett most ez a hang is csiklandozná, jóízűen felnevetett, de már meg is pillantotta a kicsi dörmögőt. A fű közt egy szakállas manót látott birkózni.

— Zöldömböldöm? — kiáltott Sétikáló. — Ó, milyen szép neved van manóapó... De kivel birkózol ott? Rusnyával?

— Nem tudom, ki az a Rusnya — hangzott a mérges válasz —, de ami a birkózást illeti...

— Nos? — kérdezte Sétikáló, és előre hajolt, hogy a nála háromszor kisebb manót jobban lássa, sőt, az arcát is lássa, de Zöldömböldöm mélyen lehajtotta a fejét.

— Nos, nos, mi az, hogy nos... Nem látod, hogy milyen bajban vagyok? Segíts már, akárki vagy...

— Én Sétikáló vagyok, a tündér! — mondta a mi tündérünk (vagy boszorkányunk). — De nem látom, hogy kivel akaszkodtál öszsze?!

— Kivel, kivel... Ej, te tündér! Hát a szakállammal... Ráléptem és nem tudom kibogozni...

Most nevetett csak nagyot Sétikáló, de egy perc alatt kiszabadította Zöldömböldöm manót és a másik percben már meg is barátkozott vele. Zöldömböldöm aztán hálából elmagyarázta neki, hogy a „rusnya" azt jelenti, amit a lusta, de még annál is rosszabbat, mert a rusnya lusta is, piszkos is. Sétikáló köszönte a tudományt és cserébe azt tanácsolta a kis manónak, hogy járjon mezítláb, mert a fű csudafinoman csiklandozza a talpat, arról nem is szólva, hogy ha rálép a szakállára, bebogozni akkor sem tudja, ha akarja.

— De minek is akarnám? — kérdezte Zöldömböldöm, és ezer ráncba szaladt az arca, amin aztán újra nevetnie kellett Sétikálónak.

Hiába, ez már ilyen nap volt: csiklandós, nevetős. Lehetett sétikálni tovább.

SZÁVAY EDIT *rajza*

Benn a bárány, künn a farkas

Ezt a játékot 15—20 gyerek is játszhatja a szabadban. Egy bárányt meg egy farkast választanak maguk közül a következő kiszámolóval:

Egyedem, begyedem, tenger tánc,
Szól a rigó rakottyán.
Cérnára, cinegére,
Hess ki, liba, a mezőre, hess!

Kézfogással kört alakítanak, belül a bárány, kívül a farkas. A bárány úgy tesz, mintha legelne, a gyerekek beszélgetnek vele:

— Mit eszel bárányka?
— Zöld füvet.
— Adjál nekem is!
— Innen nem!

Erre a játékosok egyszerre kiáltják:

— Benn a bárány, künn a farkas, fuss!

A farkas kergetni kezdi a bárányt, aki hol kiszalad a körből, hol visszabújik: ki akarja cselezni a farkast. A gyerekek segítik a bárányt a menekülésben, felemelik előtte a kezüket, a farkast pedig akadályozzák. Ha mégis sikerült megfognia a bárányt, új farkassal és új báránnyal folytatják a játékot.

GAZDA KLÁRA gyűjtése,
a romániai Küküllő megyéből

KOLTAI ÉVA rajza

Valami nem illik ebbe a képbe! Mi az?
Rajzold le Dörmögőnek!

Van olyan testvéred vagy barátod, aki most készül első osztályba? Biztosan örülne, ha meglepnéd egy ilyen ceruzatartóval. Vágd le egy műanyag flakon tetejét, és ragassz az így keletkezett hengerre ormányt, fület és szemet papírból!

Tóth Barbara,
2. osztályos tanuló munkája

Keress a teknősbékák között két *egyformát*! Rajzold le a jelüket Dörmögőnek!

Gombjátékok

Gombok, gombostűk, patentok, párizsi kapcsok, biztosítótűk. Csak az anyukák vagy nagymamák engedélyével szabad hozzájuk nyúlni. De az ő segítségükkel ilyen jó játék lehet belőlük!

ENYEDI GYÖRGY:

Mese a szalmaszálról

Nagyot döccent a szekér, és egy kicsi szalmaszál, jaj! leesett róla.

— Brü-hühü! — pityeredett el tüstént, ahogy a kocsiútra pottyant —, most aztán mi lesz velem?

Meghallotta a pityergését egy szürke kis egér, aki éppen akkor szaladt keresztül az úton.

— Mért sírsz, mért rísz, kis szalmaszál? — érdeklődött barátságosan.

— Jaj, nagy az én bánatom! — hüppögött a szalmaszál —, lepottyantam a szekérről, és most itt hányódom a kocsiút közepén.

— Ne szomorkodj, kis szalmaszál! — vigasztalta az egér. — Hazaviszlek, és otthon majd eljátszogat veled a kisfiam.

Azzal már a szájába is kapta a szalmaszálat, és iszkiri! Épp be akart surranni egy kapu alatt, mikor megpillantotta a kandúrt. Összerezzent a kisegér, ijedtében még a szalmaszálat is elejtette, és úgy eltűnt, mintha ott sem lett volna.

A szalmaszál meg ott maradt a kapu előtt.

— Brü-hühüüü! — törött el megint a mécses. Javában potyogtak a könnyei, amikor egy kis fecske repült arra, és meghallotta a sírását.

— Mért pityeregsz, kis szalmaszál? — ereszkedett le melléje. — Mért itatod az egereket?

— Hogyne sírnék, hogyne rínék — szipogta a szalmaszál. — Lepottyantam a szekérről, és a testvérkéim azóta, ki tudja, merre járnak már. Nem kellek én senkinek! Itt fogok elpusztulni ez előtt a kapu előtt!

— Ugyan már, hogy mondhatsz ilyet! — esett meg rajta a kis fecske szíve. — Gyere velem a fészkembe! — kapta gyorsan a csőrébe, és huss! repültek is egyenesen az eresz alá. Meg is érkeztek szerencsésen. A fecske épp a fészek széléhez támasztotta a szalmaszálat, amikor feltámadt a szél, és megint a kocsiútra sodorta szegényként.

RÁKOSY ANIKÓ rajza

— Jaj nekem, jaj! — fakadt sírva újból a szalmaszál. — Hát mégiscsak az út közepén kell elpusztulnom!

Már jó tíz perce sírdogált, amikor arra szaladt Peti, és megakadt rajta a szeme.

— De szép, egyenes szalmaszál! — lelkendezett Peti gyerek, és felkapta. — Micsoda szappanbuborékokat fogok én ezzel fújni!

Azzal nekiiramodott, és meg sem állt hazáig. Otthon aztán nem nyugodott addig, amíg nem kapott az édesanyjától egy icipici szappandarabkát, és nekiállt szappanos vizet keverni.

A szalmaszál pedig boldog volt, hogy ilyen derék kis gazdára talált, és amikor Peti belefújt, örömében akkora színes buborékot kerekített, hogy Sajó kutya szája is tátva maradt a csodálkozástól.

S. TÓTH LÁSZLÓ:

ÉGIGÉRŐ TORONY

Sok-sok évvel ezelőtt még azt hitték az emberek, hogy a csillagok közel vannak: egy nagy kupolán helyezkednek el a fejünk felett. Úgy gondolták, ha egy nagyon magas tornyot építenek, ennek a tetejéről elérhetik a csillagokat.

Hétemeletesre tervezték ezt a hatalmas építményt, a hét legfényesebb égitest tiszteletére. Mindegyiknek külön emeletet szántak, minden emeletet más-más színnel képzeltek el.

Hozzá is kezdtek a torony építéséhez. Elsőnek a Vénusz bolygó szintje épült fel. Ezt fehérre festették. A másodikat, a Szaturnuszét feketére. Az óriás Jupiter bolygó a harmadik emeletet kapta. Ez bíborszínű lett. A gyors mozgású Merkurnak a kék színű, negyediket szánták. Az ötödik emelet, a cinóberpiros lett a Mars bolygóé.

A legjobban a Holdat és a Napot tisztelték. Ezért ezüst színű lett volna a hatodik emelet: a Holdé, és aranyszínű a hetedik: a Napé.

A hagyomány szerint azonban a hatalmas torony építése nagyon hosszúra nyúlt és végül be sem fejeződött. Az építők olyan sokan voltak, és olyan sokféle, távoli vidékről érkeztek, hogy végül már egymás nyelvét sem értették. Megértés, együttműködés híján pedig sohasem tudták felépíteni a tervezett óriást, amelyet úgy neveztek: Bábel tornya.

Ma már tudjuk, hogy a csillagokat akkor sem érhették volna el azok a régi emberek, ha felépül a híres torony. Sőt, ma sem érhetjük el őket, még akkor sem, ha a világ összes gyárkéményét, templomtornyát, toronyházát és minden más épületét egymás tetejére állíthatnánk!

Hogy mégis olyan közel érezzük magunkhoz a csillagokat, és innen egyforma távolságra látjuk őket, annak az az oka, hogy mindegyik egyformán parányi pontnak látszik. Ha valamelyik a fényesebbek közül mégis nagyobbnak tűnik a többinél, az csak látszat. Ha a világ legnagyobb távcsövével fi-

gyeljük a csillagokat, akkor is csak apró pontokat látunk. Pedig ma már tudjuk, hogy a csillagok is *Napok*, azaz hihetetlenül nagy, égő tűzgolyók. Mégis, azért látszanak parányinak, mert minden képzeletünket meghaladó messzeségben vannak tőlünk.

A legközelebbi csillag a Nap. Sárgás, vakító gömbje mindennap megvilágítja a Földet. A rákövetkező, második közeli csillag azonban már olyan messze van, hogy az onnan felénk tartó fény, több, mint négy évig száguld a világűrben, amíg ideér hozzánk. Ennyi idő alatt négyszer van születésnapod. Pedig a fény a leggyorsabb a a világon. Egyetlen pillanat alatt hétszer megkerülné a Földet, ha fordulni tudna. De nem tud.

Szép számmal vannak olyan csillagok, amelyekről a fény hamarabb elindult, mint ahogy megszülettünk, és mégis csupán most ért ide. Az is lehet, hogy látunk egy szép csillagot és a valóságban már régen nem világít. Csak a fénye jön még sokáig. Nincs olyan távoli csillag, amelynél egy még távolabbit ne találhatnánk!

RADE OBRENOVIĆ:

Mióta hazaérkeztünk az útról

Messze földön jártunk,
túl száz hegyen,
túl száz folyón,
messze-messze.

Láttunk húsz várost,
kétszer annyi falut,
és néhány tavat, tengert,
óceánt.

Mióta hazaérkeztünk,
apánk azt suttogja:
„Most gazdagabbak vagyunk”.

Csak én nem értem,
hogyhogy gazdagabbak, amikor
egy vasunk se maradt.

Fordította: SZŰCS IMRE

LUKÁCS OTTÓ:

A játék

Gurul a labda
Gurul a játék
Gurul a Nap is
Arany ajándék
Gurul a kedvem
Mennék szállnék
Futássá válnék
Lennék játék

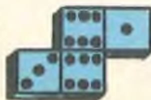
Lennék vendég
Zöldülő tájon
Lengő örömben
Jössz-e pajtásom
Szaladnék csapatban
Este várjon
Paplanos álom
Szememre szálljon

RÁKOSY ANIKÓ rajza

MADÁR JÁNOS:

Játszótér

Vár épül
a bokrok mellett.
Gyerekek elől
menekül a labda.
A hinta is
gazdára lel,
száll a magasba.

Állatkerti séta

Azok a gyerekek, akik a Dörmögő júliusi számában hirdetett játék résztvevői voltak, a budapesti állatkert legmagasabb állatát keresték. Rá is találtak a zsiráfra. Erről a különös állatról mesél most Szidnainé dr. Csete Ágnes, *a budapesti állatkert munkatársa.*

A zsiráfbika (a papa) olyan magas, hogy ha az utcán sétálna, lelegelhetné az emeleti erkélyek zöld növényeit. Hazájában szívesen ropogtatja a fák lombjait (itt is megtenné, ha szabadon járhatna-kelhetne), hiszen ez a nagy állat békés, növényevő.

Találó a mondás, amely a hosszú nyakú embert a zsiráfhoz hasonlítja, mert ennek az állatnak valóban szokatlanul hosszú nyaka van. A földről csak úgy tud enni, ha szétterpeszti elülső lábait; mert nemcsak a nyaka, de a lába is igen hosszú. Valóságos „nyakigláb"! Egy alacsonyabb felnőtt kényelmesen elsétálhatna a zsiráf törzse alatt.

A zsiráfmamának (a tehénnek) mindig egy borja születik. A csaknem tehetetlen „pici" újszülött magassága megközelíti egy felnőtt emberét.

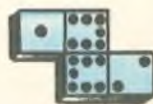
Nem csoda, hogy ez a nyakigláb állat kitűnő futó. Menekülés közben olyan sebességet ér el, mint amilyennel az autók közlekednek a városban (55—60 km óránként).

Különleges termete miatt a zsiráf minden állatkertben látható, de szabadon csak igazi hazájában, Afrikában él. A Föld legmagasabb állatának tartják.

Tíz jutalmat sorsolunk ki a gyerekek között, akik játékszelvényükön a zsiráfot jelölték meg. Nevüket októberi számunkban olvashatod.

KOLTAI ÉVA rajza

Új feladatunk a következő. Szüleid, nagyszüleid vagy idősebb testvéred segítségével keress a lakóhelyed környékén vagy a házatokban olyan állatot, amely valamilyen tulajdonságával kiemelkedik a többiek közül. A kutya például a *leg*hűségesebb az emberhez. Rajzold le a kiválasztott állatot, és kérd meg szüleidet, írják rajzod alá, hogy milyen tulajdonságát tartod különlegesnek! Rajzodat küldd el Dörmögőnek! Álljon rajta a neved, a lakáscímed és az életkorod, mert ismét jutalmakat sorsolunk! Várjuk rajzodat!

DR. HOLDAS SÁNDOR:

Csíkosbundás család

F. GYÖRFFY ANNA rajzai

A távoli Szibériában, ember nemjárta vadonban születtek meg a csíkosbundás szibériai tigriskölykök. Három testvért hozott a világra a hatalmas termetű anyatigris. A kidőlt fák, sűrű bokrok szövevénye meleg és biztonságos fészket nyújtott a családnak, hiszen a kölyköket nevelő anyatigris búvóhelyét minden állat nagy ívben elkerüli. Tisztelik a szibériai tigris óriási erejét, hatalmas fogait. Pedig ezek a félelmetes fogak tudnak finoman, gyengéden is fogni. Így tartják a kistigrisek puha bőrét is, amikor tigrismama a nyakuknál fogva kirakja csemetéit a fészekből. Nyugodtan, egyenként emeli fel a kölyköket és lassú, óvatos léptekkel halad előre. Ilyenkor a kistigrisek úgy lógnak a mama rettenetes fogai között, mint egy-egy apró, teli krumpliszsák. Főként akkor kerül erre sor, amikor a kicsiket rendre, tisztaságra szoktatja. Hamar megtanulják, hogy távolabb végezzék el szükségüket.

A kistigrisek gyorsan növekednek, hamarosan fontos dolgokat tanulnak. Elsősorban vadászni, mert az ügyetlen vadásznak felkopik az álla, még a vadban gazdag Szibériában is. Ezért a mama idejekorán kezdi a tanítgatást. Lecke: az erdő megismerése, a csendes lopakodás (hogy a vad ne hallja meg a vadász közeledtét). Azt is tudni kell: mi ehető, mi nem; melyik állattól kell őrizkednie a tanulatlan, fiatal tigrisnek; melyik a vacsorának való. Ezek közül is melyiknek az elejtése kerül több, melyiké kevesebb fáradságba. Az okos mama arra is megtanítja a kis csíkosokat, hogy nehezebb időkben beérhetik apró egerekkel, kisebb madarakkal, más apró állatokkal is.

GYÁRFÁS ENDRE:

DÖRMÖGŐÉK FÉNYKÉPEZNEK

Dörmi és a gyerekek
a tóparton fürdenek.
Úszni, futni, a homokban
kergetőzni: ez remek!

Dörmögőnél ott van a
fényképezőmasina.
Lencsevégre kerül máris
Berci, Marci, Borika.

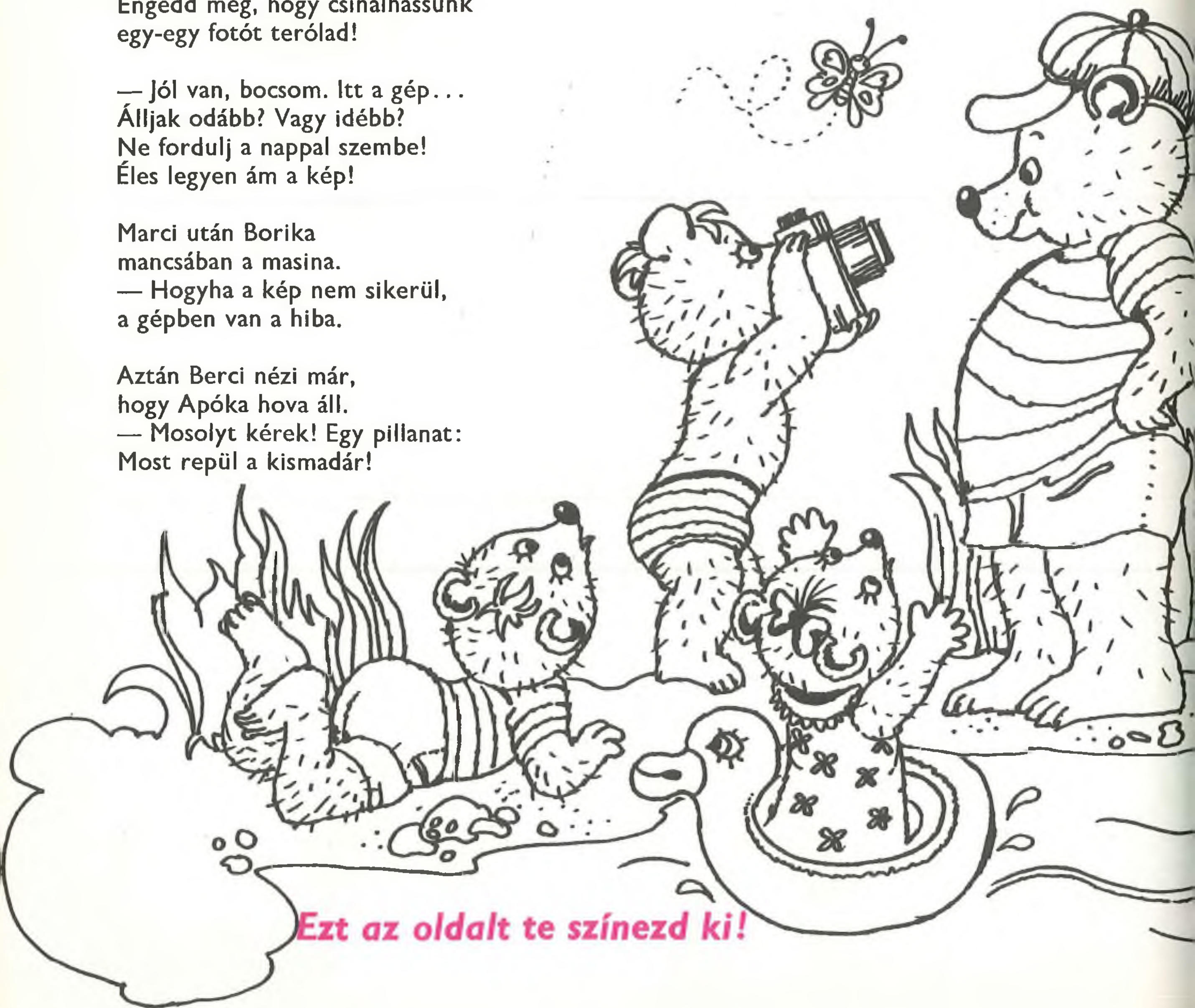

Marci így szól Apónak:
— Nagyok vagyunk maholnap.
Engedd meg, hogy csinálhassunk
egy-egy fotót terólad!

— Jól van, bocsom. Itt a gép...
Álljak odább? Vagy idébb?
Ne fordulj a nappal szembe!
Éles legyen ám a kép!

Marci után Borika
mancsában a masina.
— Hogyha a kép nem sikerül,
a gépben van a hiba.

Aztán Berci nézi már,
hogy Apóka hova áll.
— Mosolyt kérek! Egy pillanat:
Most repül a kismadár!

Ezt az oldalt te színezd ki!

Eltelik egy röpke hét...
Nézegetik Dörmiék:
sikerültek-e a fotók?
Jó-e valamennyi kép?

Az egyiken, úgy rémlik,
Dörmi lába — csak térdig.
A másikon törzse látszik,
egészen a fejéig.

— A harmadik — szól Apó
— nem is olyan rossz fotó.
Igaz ugyan, hogy a képen
csak a fejem látható.

Berci kiált: — Nézzétek!
Összeállnak a részek.
Hárman együtt készítettünk
Dörmögőről egy képet.

SOMORJAI ÉVA rajzai

Kedves Felnőttek!

A leendő első osztályosok zöme már most gyönyörűséggel rakosgatja, dédelgeti vadonatúj könyveit, füzeteit, írószereit. Bennünket, szülőket pedig elsősorban az foglalkoztat, hogy a legalkalmasabb iskolaköpenyt, őszi cipőt, tornafelszerelést szerezzük be. És amikor nagy sóhajjal azt gondoljuk, hogy már eleget tettünk szülői kötelességeinknek, akkor feledkezünk meg talán a legfontosabbról, arról, hogy *lelkileg, hosszú távra is megalapozzuk a gyerekek viszonyát az iskolához.* Hogy az a táska, amelyet most olyan boldogan, büszkén próbálgatnak, később se jelentsen majd nyomasztó terhet, nyűgöt, és hogy az iskola bizalmat előlegező, de önállóságot, felelősséget, fegyelmet igénylő kihívásaira egy *j á t é k o s* önbizalmával, érdeklődésével és kitartásával válaszolhassanak majd.

Bárki tapasztalhatta, aki játszott már a gyerekeivel, hogy mennyivel készségesebben teljesítik a játékhelyzetben elhangzott szülői kívánságokat, mint ugyanezeket a „civil" szülő utasítására. A magunk gyermekkorából is emlékezhetünk arra, hogy a felülről, tekintély alapján támasztott követelés hamarosan ellenszegülést vált ki. Ezzel szemben a játékban egyenrangúak lehetnek velünk a gyerekek, és ha élvezetessé tesszük a játékot — márpedig a tanulás is lehet az —, önkéntes szövetségeseinkké lesznek; könnyebben győzik le az akadályokat.

Ezen a felismerésen alapszik a jó pedagógus, a jó iskola tevékenysége — és bátran mondhatjuk, tekintélye is —, és ezen a ponton támogathatjuk mi, szülők az iskolát azzal, hogy nem a fogcsikorgató kötelességteljesítés, hanem az örömszerző munka színhelyének tekintjük. És hogy a gyerekek is annak tekinthessék, segítségül ajánljuk a szülők és gyerekek közös, folytatólagos *iskolajátékát.*

A legkedveltebb baba vagy mackó lehet *az iskolás,* aki hátitáskát (egyszerű dobozból készül, amelyre pántokat erősítünk), esetleg iskolaköpenyt is kap. Nagy kartondoboz az osztályterem. A rövidebbik oldalára belülről fekete papírt ragasztunk: ez a tábla. Tehetünk a dobozba asztalt, széket, rajzolhatunk a többi oldalára ablakokat virággal, ajtót, fogast, képeket. Foglaljon helyet a dobozban még a *tanító néni* és egy vagy több

SZÁVAY EDIT *rajza*

osztálytárs is. Most már eljátszhatjuk az első iskolai napot. A maci megismerkedik osztálytársaival és a tanító nénivel; ő is megmondja a nevét. A tanító néni mesél a gyerekeknek és játszik velük. A maci kimehet a táblához és rajzolhat rá. Lehetnek könyvei, füzetei, amelyek beférnek a táskájába. Lakása is lehet a macinak egy másik nagy dobozban, az otthon mintájára. Itt játszódhatnak azok a jelenetek, amelyekből kiderül, hogyan is él az iskolás. Pl. hazajön az iskolából, leveti a köpenyét, kezetmos, elmeséli a mamájának, hogy mi történt az iskolában. (Ha jó a játék, akárhány hónapig folytatódhat.) Elmondhatja a maci, hogy mit szólt a tanító néni a házi feladathoz; hogy kérdezett-e valamit tőle; hogy milyen új leckét adott. Elmesélheti a maci, hogy kivel kötött barátságot, és mivel kezdődött a barátság. Pl. azzal, hogy a barátját majdnem becsapták útban hazafelé a boltban, mert nem tud számolni. A maci a segítségére sietett, mert ő tud! Megtanulta az iskolában.

A játék akkor lesz igazán érdekes, ha a maci időnként csínyeket is elkövet, mint minden valódi gyerek. Ha nemcsak idejében ül a leckéjéhez, hanem utána az udvarra is lemehet játszani; ha időnként moziba, kirándulni, állatkertbe viszik; ha mesélnek neki a szülei, hiszen az olvasásban csak később leli igazán örömét.

Persze nincs olyan „okos" maci, amelyik kiküszöbölhetné a kisebb-nagyobb iskolai kudarcokat, csalódásokat, netán méltánytalanságokat. De segíthet a feltárásukban, és olyan érzelmeket alapozhat meg, amelyekben az iskola a vonzó feladatok, az izgalmas erőpróbák, a szép élmények és változatos emberi kapcsolatok színtereként kap helyet, és ahová nemcsak kell, de érdemes is járni! És végül adódhatnak vitás kérdések, amelyekben néha a macinak is lehet igaza... Ilyenkor megkönnyítheti nekünk, felnőtteknek a visszavonulás útját, és ez sem lebecsülendő...

Az iskolakezdés témájához érdemes elolvasni *Janikovszky Éva: Már iskolás vagyok* és *B. Méhes Vera: Az óvónő és az óvodai játék* c. könyvét. Mindkettő számos, kitűnő ötletet adhat a játék bővítéséhez, változataihoz.

KUN MAGDA

EMLÉKEZTETŐ

szülőknek, nagyszülőknek

Folyóiratunk oldalszámozásának alapszíne (a dominóké) mindig azt mutatja, hogy milyen korú gyermekeknek ajánljuk írásainkat.

- Piros alapszín: 3—4 éveseknek;
- kék alapszín: 5—6 éveseknek;
- sárga alapszín: első osztályosoknak;
- fehér alap: mindenkinek.

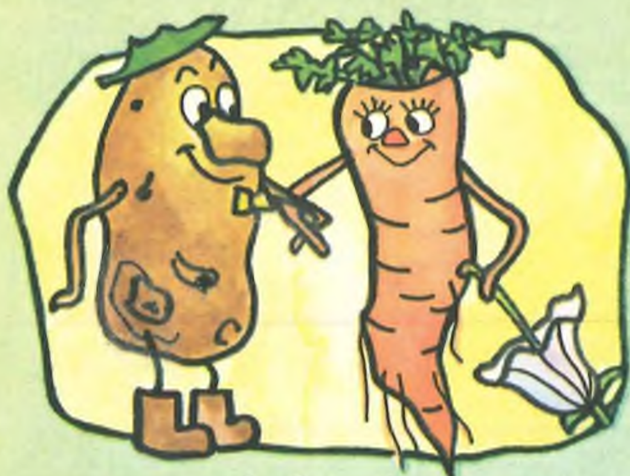
A szerkesztőség belső munkatársai:
Kun Magda olvasószerkesztő,
Kovács Endre képszerkesztő,
Madár Eszter levelező.

XXVIII. ÉVF. 8. SZÁM

Dörmögő Dömötör, a Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja. Megjelenik havonta. Főszerkesztő: Záhonyi Ede. Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó V. Felelős kiadó: dr. Petrus György. Szerkesztőség: Budapest XI., Orlay u. 4. Levélcím: Dörmögő Dömötör szerkesztősége, Budapest, Pf. 112, 1502 Telefon: 668-457 Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374 Telefon: 116-660.
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KH-215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj negyedévre 19,50, félévre 39,—, egész évre 78,— Ft.
84.0660 — Kossuth Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató.
A beküldött kéziratokat nem őrizzük meg, és nem küldjük vissza.

Index: 25.193
HU-ISSN 0230—1032

Kerti bál

Krumpli úrfi bálba megy,
Répa néni vele megy.

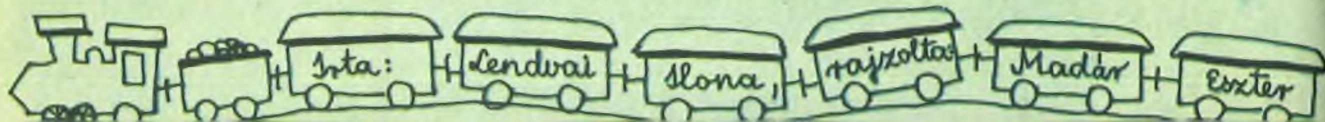
Uborkáné kiabál:
–Jaj, de vidám ez a bál!

Karon kapja a tököt,
A tök vele döcörög.

Csak a dinnye bámul,
Petrezselymet árul.

EZ A MELLÉKLET, EMELD KI A LAPBÓL!

Három játékot találsz rajta.

MADÁR ESZTER rajzai

Ugrik a béka

Vágd körül a békát a vastag fekete vonalon! Hajtogasd meg a szaggatott vonalak mentén rajzunk szerint! Nyomd le a béka fenekét a mutató ujjaddal! Most húzd rajta visszafelé az ujjadat egészen addig, amíg le nem pattan a papírról! Meglátod, vidáman elugrik a békád!
(Ha nem ugrik elég nagyot, ragaszd kemény papírra, és vágd körül!) Több békát is készíthetsz. Lehetnek kisebbek, nagyobbak, különféle színűek; versenyezhetnek is!

NÉZZ KÖRÜL!

*Nagymama
az óvodába
kísér
Pannit*

*— Látod, muta
az autóra
rákanyarod
hat a zebrára
mert a zöl
lámpa nek
is szaba
utat mutat
Ezért jó
nézz körül
mielőtt a
úttestr
lépnél, csal
azután
indulj*

*Vágd k
a színe
képeket é
rakd helye
sorrendb
őket*

*Milyen színű
az autó
stoplámpája,
amellyel a
bekanyarodást
jelzi?*

SOLYMOSI XÉNIA *rajzai*

*Milyen színű
az autó
stoplámpája,
amellyel a
bekanyarodást
jelzi?*

Rakd sorba!

Vágd ki ezeket a négyzeteket! Válaszd külön a kék és külön a piros színek árnyalatait, majd rakd két sorba őket a legvilágosabbtól a legsötétebbig! Sikerült?